

~~481 | 348~~

481 | 348

348(370) Լեւոնյանցի ծովային Երզնուս Լեւոնու (հոգ Զոն
միջ. 1893թ. ստեղծել 24 - ստեղծել 31. Տպ. Կր. 53.

868 | 184

1892.
59.ս.
57

92481

არქ. № 370

საქმა

ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოებისა

არბიუჯაძის ბიბლიოთეკა

31 ივნისი 1993 წ.

შესწავა

დაიწყო

189 წელს

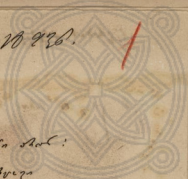
გათავდა

1917 წელს

53 წ. ფურცელს შეიცავს საქმე.

Handwritten title at the top of the page, possibly a date or location, written in a cursive script.

A red handwritten mark, possibly the number '1', located in the top right corner.

Handwritten text line, likely a header or title for the list below.

Handwritten text line, possibly a sub-header or a note.

Handwritten text line, possibly a sub-header or a note.

Handwritten list item 1, with a large bracket on the right side grouping the text.

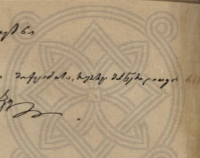
Handwritten list item 2, with a large bracket on the right side grouping the text.

Handwritten list item 3, with a large bracket on the right side grouping the text.

Handwritten list item 4, with a large bracket on the right side grouping the text.

Handwritten list item 5, with a large bracket on the right side grouping the text.

Handwritten list item 6, with a large bracket on the right side grouping the text.

1. In der Stadt...

Handwritten signature and text for entry 1.

2. In der Stadt...

Handwritten signature and text for entry 2.

3. In der Stadt...

Handwritten signature and text for entry 3.

4. In der Stadt...

Handwritten signature and text for entry 4.

5. In der Stadt...

Handwritten signature and text for entry 5.

6. In der Stadt...

Handwritten signature and text for entry 6.

7. In der Stadt...

Handwritten signature and text for entry 7.

ანბარიუბი

„ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების“ მოქმედებისა

1 სექტემბრიდან 1891 წ. 1 სექტემბრამდე 1892 წ.

ბზილისი 1893 წ.

მ. შარაძის სტამბა
ნიკოლ. ქუჩა, № 21

Типогр. М. Шарадзе,
Николаевская, № 21.

84

ანგარიში

„ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების“ მოქმედებისა

1 სექტემბრათან 1891 წ. 1 სექტემბრამდე 1892 წ.

~*~*~*~

ბზილისი 1893 წ.

მ. შარაძის სტამბა
ნიკოლ. ქუჩა, № 21

Типогр. М. Шарадзе,
Николаевская, № 21.

05006826

Дано цензурою. Тифлисъ, 8-го Января 1893 года

ახზარჩუი

ქართუელთა შორის წერბაკითსვის გაზაფურცელ-
ღებელის საზოგადოების მუქმედების

1 სექტემბრითან 1891 წ. 1 სექტემბრამდე 1892 წ.

I

ა) საზოგადოების წევრნი:

სასწარამო წელს საზოგადოებას ჰქუდა 490 წე-
ური. ამთგან 4 იყო სანატიო, 110 დამფუძნებელი და
376 სამდეალი.

სანატიო წევრებად ირინსებაან: 1) უგანათლებუ-
ლესი თავადა სამკრელოსი ნიკოლოზ დავითის ძე,
2) უდ სამდეალელი ეპისკოპოსი იმერეთისა გაბრიელი,
3) იაკობ სვიმონის ძე გოგებაშვილი, და 4) თ. რა-
ფიელ დავითის ძე ერისთავი.

სანგარბო წელს გადაიგაღწენ შემდეგ წერება: სანგარბო—თ. გრიგოლ დავითის ძე გურიელი, და დამოუწმებულნი: 1) თ. ლევან ივანეს ძე მელიქიშვილი, 2) თ. ასე ადამის ძე ანდრონიკაშვილი, და 3) გურაღ-მთავარი სპარაღონ ს-ის ძე მკვიდარიანი.

ბ) საზოგადოების გამგეობა.

წარსულს საერთო გრებაზე, 26 იანვარს 1892 წ., სულაღად არსებულ იქმნეს: საზოგადოების და გამგეობის თავმჯდომარედ თ. ილია გრიგოლის ძე ჰეცკეიძე; გამგეობის წევრებად—თ. ივანე გიორგის ძე მანაბელი, ნიკოლოზ ზეზუაძეს ძე ცხედიძე, ავაბ სეიფიანის ძე გოგებაშვილი, დიმიტრი ალექსანდრეს ძე ფაფლენიშვილი, ვნ. პრასკოვია ალექსანდრეს ასული ვიტგენშტეინი, ალექსანდრე მირიანის ძე ჰურონი, ექვთიმე სეიფიანის ძე თაყაიშვილი, ალექსი ბესარიანის ძე ჰიკიანიძე, ანასტასია მისიქაძის ასული წერეთლისა, თ. ზაჭარია გიორგის ძე ერისთავი, გიორგი ნიკოლოზის ძე იოსელიანი და ნიკოლოზ კასიანის ძე მთვარელიშვილი; კანდიდატებაჲ—მისიელ ვასტანგის ძე მანაბელი, ჰელე როსტომის ძე ყიფიანი და დავით გიორგის ძე კარიჭაშვილი. ახალმა გამგეობამ თავმჯდომარის აშხანაგად აირჩია ვნ. პრასკოვია ალექსანდრეს ასული ვიტგენშტეინი, საზინადრად თ. დ. ა. ფაფლენიშვილი და დიანად ნ. გ. მთვარელიშვილი.

ზატარასის შემდეგ თ. ივანე გიორგის ძე მანაბელმა უარი თქვა გამგეობის წევრობაზე და მის ნაცლად მიწვეულ იქმნა დ. გ. კარიჭაშვილი, რომელიც მისთანვე იქმნა არსებული გამგეობის მდიანად ნაცლად ნ. მთვარელიშვილისა.

სანგარბო წელს განმჯდომარე გამგეობას ქჭონა და 40 სხდომს და განხილად 359 საგანი.

გ) წვერი დამხმარებელნი.

საზოგადოების დამხმარებელს წევრებად ჩვენის ქვეყნის სსჯა-და-სსჯა კუთხეებში იყვნენ შემდეგნი ზინია: ვნ. ოლაკ იოსების ასული მიქელაძისა—ყარსში; ევატარანე დიმიტრის ასული ფურცელაძისა—გორში; ჭეთევან ლარსიანის ასული ფურცელაძისა—ცხანჯალში; ჭეთევან ნიკოლოზის ასული მერტლოვისა—სანაგაიაში (აღიბადში), ვნ. ანასტასია დავითის ასული ჩოლაყაშვილისა—თელავში; ბაბიანე ვასტანგის ასული ბებურიშვილისა—ასლანჯაში; თ. ვირილე ბეჭინის ძე ლორთქიფანიძე და სილაკან თამას ძე ხუნდიძე—ჭუთასში; თ. ბეჭან დავითის ძე წერეთელი—სანჯურში; ივანე გიორგის ძე რატიშვილი—ბაქოში; დეკნოზი გრაგოლ მაჭარაშვილი—ფოთში; თ. ჭანოსრო გელოვანი—ღანაღანში; ანთამოზ ჯულელი—სოსოქში; სანსონ გიორგის ძე ყიფიანი—მკელასეში; ბესარიან კილაძე—სუგდიძეში; ზაჭარია იოელის ძე ნაცელიშვილი—სა-

დნადში; აღგქსანდრე ივანეს ძე სარაჯიშვილი—თემირ-
ხანშურაში; სოლომონ ვასტანგის ძე მანაბელი—ნუსში;
ანდრია მამუკას ძე კობაიძე და იაკობ გიორგის ძე
ლულუშაური—სეკში; თ. კოსტანტინე როსტომის ძე
შალიკაშვილი—ასლეგარში, და ნიკოლოზ ლევანის ძე
აბაზაძე—ბორჯომში.

ამ ზირობის სასტიკარმო წელს საზოგადოებას და-
ხმარება გაუწიეს სწავრო ფულის თუ შესწავლის შეგ-
როკებით: ენ. ოღუგა იოსების ასულმა მიქელაძისამ,
ივანე გიორგის ძემ რატრიშვილმა, სოლომონ თომას ძემ
ხუნდაძემ და კვტერინე დიმიტრის ასულმა ფურცე-
ლაძისამ.

II

საზოგადოების სკოლათა მდგომარეობა

ა) ვლადიკავკაის სკოლა.

ეს სკოლა არსებობს 1888 წლითგან და შესჯგუ-
ბა ოთხის განყოფილებასივან. აქამდე ოთხსავე განყო-
ფილებას ასწავლიდა ერთი მასწავლებელი—ტფილისის
სამასწავლებლო ინსტიტუტში კურს-გათავებულა ბ-ნი
ბედელაძე, ხოლო საანგარშიო წელს სოკუმბრითგან მო-
წვეულ იქმნა მეორე უმცროსი მასწავლებლად ქუთაისის
საქალბეო გიმნაზიაში კურს-გათავებულა ქალი ელისა-
ბედ სოფიანაშვილის. წლის განმავლობაში სკოლაში

სწავლობდა 38 მოწაფე. ამთგან 1-ს განყოფილებაში
16, მეორეში—6, მესამეში—10, მეოთხეში—6. წდა-
ურის გამოცდის შემდეგ ზირელის განყოფილებითგან მე-
ორეში გადაყვანილ იქმნა 11 მოწაფე. ორს დანიშნა
სელმეორედ გამოსაცდელი ეგზამენი და სამივე დატოვე-
ბულ იქმნა იმავე განყოფილებაში. მეორითგან მჭესნივე
გადაყვანილ იქმნენ მესამეში. მესამე განყოფილებითგან
7 მოწაფე გადაყვანილ იქმნა მეოთხეში, ერთს დანიშნა
სელმეორედ გამოსაცდელი ეგზამენი, ხოლო ორი და-
ტოკებულ იქმნა. მეოთხე განყოფილების ექვსთ მოწა-
ფეთგან ხუთმა გურსი დაამთავრა. ამ ხუთთავე სამოქა-
დაჭო სასწავლებელში დაიჭირეს ეგზამენი და მიიღეს
საშეღავთო მოწმობა სასმეჯრო ბერის გარდახდის-
თვის. ხოლო ერთი მათგანი მასში მიღებულ იქმნა გი-
მნაზიის ზიველს ვლასში.

საგნების სწავლის გარდა, როგორც წინა წელშიაც,
ამ წელსაც სკოლის მოწაფეები უვლიდენ აგრეთვე ან-
რეშუმის ჭიას.

ეს სკოლა წლის განმავლობაში ოთხჯერ გაუხინ-
ვია თერგის ოლქის სახალხო სკოლების დირექტორს
ბ-ნს გრუშეკის და ეუკელთის სკოლას კარგს მდგომარე-
ობაში დახვედრია, მოსწონება მასწავლებლების მერც-
დისეობა და ენყოფილი დაჩქინილ მოწაფეების ცოდხი-
თა და წარმოტებით.

ამ სკოლას მზრუნველობას უწევს ადგილობრივი
ჭართველი საზოგადოება, რომელიც ატრთებს საშეღავ-

ბას და ისტუმრებს უოკელს ხარუს. სახანჯარიშო წელს ამ შსრუნველის კომიტეტის თავმჯდომარემ გნ. მართა სა-
 ჩარას ასულმა ჭკაკაკაძისამ, სმწუხაროდ, თავი დაანე-
 ბა თავმჯდომარეობას და დროებით მის მკაურობას ას-
 რულებდა თავმჯდომარის თანაშემწე ბ-ნი ტატე ბენდიქ-
 ტის მე კანძიქ. შსრუნველი კომიტეტი ძალთან მუყაი-
 თად კვიდება საჭმეს და სემოდ გარეს სასხარსაც აძ-
 ლექს სკოლას. I ენკენისთვისთვის 1891 წლის კომი-
 ტეტს ქჭონდა 3858 მ. 22 კ. წლის განმხვლობაში შე-
 მოჰყიდა 1078 მ.—08 კ. დაესხრა სკოლის შენახვა-
 ზე 1330 მ.—71 კ. და დარჩა I ენკენისთვისთვის
 1892 წ. 3505 მ.—59 კ. ამავე წლის 6 ენკენისთვის
 კომიტეტმა გამართა ლოტერეა-აღკერა, საითგანაც დარ-
 ჩა წმინდა შემოსავალი 1119 მან. 10 კ. ასე რომ კო-
 მიტეტის თანხა ამ დღისთვის შეიქნა 4624 მ.—69 კ.
 თვით ვლადიკავკაის ქალაქიც მიგარეულობს ამ სკო-
 ლას და უოკელ-წლივ აძლევს 300 მან.

ქალაქისანეუ სკოლას დათმობილი აქვს ადგილი
 შინობის ასეგებად. შსრუნველს კომიტეტს ასლა გად-
 წვეტილი აქვს სკოლისთვის შენობა აგოს და კიდევ
 შეუდგა ამ გადწვევტილებების ხსარულეში მოყვანას. თუძ-
 რა იმისი ახლანდელი თანხა სკოლის აშენებისთვის ცო-
 ტა, მკგრამ იმედა, რომ კაკაკაის ქართუელობა შეაძლე-
 ბინებინებს კომიტეტს ამ საქმეს.

გამკვობამ თავის მხრით სკოლას სახანჯარიშო წელს
 გაუგზავნა სასწავლო წიგნები 84 მან. და 74 კ.

ბ) ბათუმის სკოლა.

ბათუმის სკოლა არსებობს 1881 წლითგან და
 შესდგება ოთხის განყოფილებებისგან. მასწავლებლად არის
 ტფილისის სამასწავლებლო ინსტიტუტში კურს-გათავე-
 ბულა მასკელ შარაძე. სახანჯარიშო წელს ამ სკოლაში
 სწავლობდა 57 მოწაფე. ამითგან I განყოფილებაში 23,
 II-ში—17, III-ში—13 და IV-ში—4. წლიურის გამო-
 რდის შემდეგ I განყოფილებითგან გადაუყვანილ იქნა მე-
 ორეში 12, მეორითგან შესამეში 12, შესამითგან მეო-
 თხეში 9, მეორეუ განყოფილების ოთხთავე მოწაფეთ გა-
 ათავეს კურსი და მიღეს სწავლის შესახებ კარგი მო-
 წმობება. მოწაფეები გვარტომობით ეკლანა ქართულე-
 ბი იყუნ გარდა ერთის აფხაზისა და ერთის მონათ-
 ლულის ურისისა. სარწმუნოებით 47 იყო მართლ-მადი-
 დებული, 9 მანქმადინა და 1 კათოლიკე.

სკოლა სახანჯარიშო წელს თიბათუში დაათავლი-
 რა გამკვობის წყურამ ბ-ნმა ნ. ნ. ცხეკეძემ, რომელ-
 მაც სხანდლო სკოლათის ინსპექტორის და სკოლის შსრუნ-
 ველობის წყურათ თანდასწრებით გამოცდა მოწაფეები.
 როგორც სჩანს რეკვიზორის ახანჯარიშითგან სკოლა წარ-
 მატებაში შესულა. მასწავლებელს კარგად შეუხარულებათ
 ეკლას სავნების პროგრამას და მოწაფეებიც კარგად მოუ-
 შესდებია. კურთმად მანქმადინის მოწაფეების შესახებ ბ-ნს
 რეკვიზორს შეუხანძნა, რომ არითმეტიკაში ნაწი კამო-
 უსწიათ, ხოლო სხვა სავნებში უკან დაუყენებია ისინი

იმ გარემოებას, რომ სახანგარშიო წლის განმავლობაში ბევრიად არ უკლავთ სკოლაში. რეკონსტრუქციის მოწოდებით მასწავლებელს დიდი უურადღობა მიუძღვნია აგრეთვე კლასობის და გამანსტრუქციისთვის. მოწოდებებსაც კარგად შეუწყველიათ სხვა-და-სხვა ქართული სამღებობა. ამას გარდა მასწავლებლის თანასრობით მოწოდებებს გაუქმობით სკოლის წინ პატარა ბაღის და აგრეთვე უკეთობათ ბრეშუმის ჭაბ.

იმის მისხედვით, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს და ექნება მომავალში ბათუმს, აგრეთვე იმის მისხედვით, რომ ბათუმში ამ უამად ცხოვრობს 4,000 ქართველი, გამეკობამ განიხრანს, რადეხანდერ შესძლოა, უფრო კარგად მოაწყოს ბათუმის სკოლა, ეს ერთადერთი ქართული სკოლა შეკის ზღვის ნაპირზე. რომ სკოლის საქმე უფრო წარმატებაში წყადეს, გამეკობამ დაადგინა გაუქმებულ იქმნას მაქმადის სკოლის მასწავლებლის ადგილი და ამის მაცეორად შემოიღებულ იქმნას შემდეგი: იმ შემთხვევაში, როდესაც მქეთის სკოლითგან იელიან დილობით ჩუენს სკოლაში არა ნაკლებ სხუთის უმწველიონსა, მქეთის სკოლის მასწავლებელს ვილდოდ კელიონს წელიწადში ხუთ-სხუთი თუმანა.

ბათუმის სკოლის ჭეკოს ბათუმშივე სამზრუნველო, რომლის წევრებსაც ნიშნავს თვით გამეკობა. ეს სამზრუნველო ცდილობს სკოლისთვის დონისძიება მოაბოკონს და შეამღებინოს სახოგადოებას ამ სკოლის შენახვა, რომელზედაც სახანგარშიო წელს გამეკობამ დასარ-

ვა: მასწავლებლის უამგირი 600 მ., მასვე ვილდოდ 50 მ., ხოყას თერთმეტის თვის უამგირი 220 მ., მსახურს 120 მ., თავ-შესაფერის 100 მ., სხლდის ჭარა—600 მ. სასწავლო წიგნები და ნიუთბი 46 მ. 85 კ. შემის ხარჯი—53 მ., სხვა-და-სხვა ხარჯი—253 მ. 88 კ., სულ 2043 მ. 73 კ.

სკოლის სამზრუნველობისკან შემოიკრდა დოკტრინა-აღვერის შემოსავალი 735 მ. 83 კ., კონსტრუქტის შემოსავალი—181 მ. 60 კ. და ცირკის წარმოდგენის შემოსავალი 12 მ., სულ 929 მ. 43 კ.

გ) ხელითუნის სკოლა.

ეს სკოლა არსებობს 1884 წლითგან და შესდგება ოთხის განყოფილებისკან. მასწავლებლად არის თვედორე რაზიკაშვილი, გორის სამასწავლებლო სემინარიაში გერსი-გათაბებელი. სახანგარშიო წელს ამ სკოლაში სწავლობდა 55 მოწაფე. I-ს განყოფილებაში—30 (14 ჭალი და 16 კაყი); II-ში 6 (2 ჭალი და 4 კაყი); III-ში 4, სულ კაყება; IV-ში—15 (5 ჭალი და 10 კაყი). წლიურის გამოცდის შემდეგ I განყოფილებითგან მკორეში გადაყვანილ იქმნა 19 მოწაფე, მკორითგან მესამეში 6, მესამითგან მკორისკეში 3, კურსში დასრულა 6, რომელთაც მიადეს სწავლის შესახებ კარგი მოწმობები.

ეს სკოლა თბათვეში დათვალეირებულ იქმნა გამ-

გეობის წვერის დ. ვარძაშვილის მიერ. როგორც მის სტეარითიკან ჩანს, მასწავლებელი მუყათად კვდება ს-ჟის და ცდილობს სკოლის წარმტებისთვის, მგრამ მის მეცადინეობას ვლობებს ის გარემოება, რომ მოწვევები ხშირად ავლდებათ გავუთილებს და ამ ხირად უყნ რწე-ბიან სწავლაში. თვით რწეხორის აქ უოთნის დროს გ-წამენზე დაესწრენ მხოლოდ 28 მოწვეუ. მიზეზი ამისა, რომ მოწვევები ასე ხშირად ავლდებათ გავუთილებს, არის ის გარემოება, რომ ერთის მხრით ხელთუბანზე მიწერილი სოთლები სკამთად მოშორებულები არიან სკოლასზე და ემხელებით სკოლაში სიარული ავდარში და სიცივეში, მეორე მხრით მშობლები რწეობენ სხლში ან მინდურად ამუშაონ შკალები. ამ უყნასწელების გარემო-ბის ბრალი იყო, რომ რწეხორის მოსკლის დროს, თი-ბთვის 12-ს, როდესაც გაცხარებულა მუშაბის იყო მინ-დურად, სკოლაში არ იყო მოწვევთი ნახვარზე მეტი.

როგორც მოგეხსენებათ, სკოლის აჭეს სხელი და სხლის წინ ბალი, სიკრით დლიურის არი მესამედი, რომელსაც სანგარიბო წელს გამეკობამ შემოალებინან დობე. სკოლის მასწავლებელი თითონაც მუშაბის და თავის მოწვევებსაც ამუშევის ამ ბალში, სადაც მის გ-უშენება ჯაზი, ჩურეკას სხელი და უთქიან სსკ-და-სსკ-ბოსწეული.

ამის გარდა მოსწავლე ქალები სწავლობენ ცალკე მასწავლებლისაგან ხელსაჭეს. თეიანთ ნაკეთებს ისინი

კიდერ უზნინან სსოგადობებს დოტორა-ალეგრის-თვის.

ამ სკოლასზე წლის განმავლობაში გამეკობამ და-ხარჯა: სავნების მასწავლებლის ვამგარი 420 მ., სელ-საჭმის მასწავლებლის 60 მ., სსწავლო წიგნები და ხიეთები 55 მ. 85 კ., ბალის შემოსავლი 60 მ., და წერილმანა სარჯი 18 მან. 91 კან., სულ 614 მან. 75 კ.

წლიური შემოსავლია ამ სკოლისა 560 მ., რომ-ლითგანაც სანგარიბო წელს მიღებულა მხოლოდ 397 მ. რწება შემოსატნი სანგარიბო წლისა და წინაწლები-სა ერთად 1549 მ. 40 კ.

ღ) წინარების სკოლა.

ეს სკოლა არსებობს 1882 წლითგან და შესდგე-ბა სამის განყოფილებისაგან. მასწავლებლად არის სალა-მე მალაქაშვილისა ქელი, წმინდა ნინოს სსწავლებლები კურსდარსებულა. სანგარიბო წელს ამ სკოლაში სწავ-ლობდა 54 მოწვეუ (37 ქალი და 17 კაცი). ამითგან I-ს განყოფილებაში 25, II-ში 21 და III-ში—8. წლიე-რის გამოდის შემდეგ I განყოფილებითგან II-ში გა-დაუვანდა იქნის 19; მეორითგან მესამეში—18 და და-სარულა სწავლა მესამეში 7.

სავნების გარდა მასწავლებელი მსწავლიდა მოწვეუ-ებს ხელსაჭეს და აბრეშუმის ქვის მოკლას.

სკოლის მოწაფეთა კარდა ძალდაშვილის ქალაქს-
წაელის აგრეთვე 20 უმაწოდს ახლო-მასლო სოფლები-
სის, რომელნიც თავისუფაღს დროს შიდაინ მასთან და
მეტადინებენ.

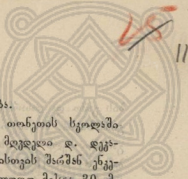
ამ სკოლაზე წლის განმავლობაში გამეკობამ და-
ხარჯა: მასწავლებლის ჟამთაგირი 360 მ., სსწავლო წიგ-
ნები და ნიეთები 54 მ. 93 კ., სულ 414 მ. 93 კ.

სკოლის წლიური შემოსავალია 250 მ. ამ წელს
მიღებულია წინად დარჩენილის გადასახადითურთ 476 მ.
80 კ. რჩება შემოსატანი 23 მ. 20 კ.

ე) თონეთის სკოლა.

ეს სკოლა აარსებობს 1883 წლითგან და შესდგე-
ბოდა სამის განყოფილებისაგან. მასწავლებლად არის
ტყეილისის სასულიერო სემინარიაში გურს-დასრულებუ-
ლი დავურენტი მათიკაშვილი. საანგარიშო წელს სკოლა-
ში სწავლობდა 45 მოწაფე (20 ქალი და 26 კაცი). ამთ-
გან I-ს განყოფილებაში 30 (17 ქალი და 13 კაცი),
II-ში—13 (3 ქალი და 10 კაცი), III-ში—3, უკლა-
ნი კაცები.

წლიურის გამორდის შემდეგ ზირკელის განყოფი-
ლებითგან მეთრეში გადაუყვანილ იქმნა 22 მოწაფე (ამთ-
გან 12 ქალი), მეორე განყოფილებითგან მესამეში—10
(ამთგან 3 ქალი), მესამე განყოფილებითგან სამხრეეე გა-
დაუყვანილ იქმნენ მეთრე განყოფილებაში, რომელიც მო-

მავლის წლითგან სკოლას მიემატება.

აქ უნდა მოვიხსენიოთ, რომ თონეთის სკოლაში
სახლეთო სკულის სსწავლის იქაური მღვდელი დ. დეკა-
ნოზიშვილი. გამეკობამ მის შრომისთვის შარშან კნკე-
ნისთეუში მამ დეკანოზიშვილს ვილდოდ მისცა 30 მ.

ამ სკოლაზე წლის განმავლობაში გამეკობამ და-
ხარჯა: მასწავლებლის ჟამთაგირი—360 მ., სსწავლო წიგ-
ნები და ნიეთები—77 მ. 57 კ. მღვდელს ვილდოდ
30 მან., სულ 467 მ. 57 კ.

სკოლის წლიური შემოსავალი არის 300 მ. დარ-
ჩენილია შემოსატანი 600 მ.

ვ) ქუთაისის სათავად-ახნაურო სკოლა.

ეს სსსწავლებელი აარსებობს 1880 წლითგან და
შესდგება 4 მისამუხადებლის განყოფილებისგან და 4
ზროგინისწიულის კლასისგან. სსსწავლებელში საანგარი-
შო წლის დამდეკს ირიცხებოდა 255 მოწაფე. ამთ მი-
ემტა წლის განმავლობაში—14 და შესდგა 269, რო-
მლებიც ამ ნაირად იყვენ განაწილებულნი: I-ს განყოფი-
ლებაში—41, II-ში—46, III-ში—47, IV-ში—39,
I-ს ზროგინისწიულს კლასში—38, II-ში—27, III-ში—
23, IV-ში—8. წლის განმავლობაში სკოლას მოაკლდა
41 მოწაფე და კარდა ამისა სწავლა დაამთავრა 4. ამ
ორმოდ-და-სეთ მოწაფეთგან 25 გამოვიდა მშობლების
სურვილით, 6 გამოირცხულ იქმნა სწავლაში დაქვეითე-

ბის გამო და დანარჩენი 14 შევიდა პროცენტისა და გიმნაზიაში. მოწიფეთა სწავლაში წარმატების % სახე-გარიშო წელს გამოისაჯა ამ ნაირად: I-ს განყოფილებაში 84%, II-ში—75%, III-ში—82%, IV-ში—80%, I-ს პროცემ. კლასში 64%, II-ში—81%, III-ში—70%, IV-ში—50%.

უმაჯობესი მიზნა, რომელიც პროცენტისა და სკოლაში სწავლის წარმატებით, მსკლავლობას, არის სიღარიბე მოწიფეთა და შობლების დაუდგეობა. ერთის მხრით სიღარიბისა და მეორე მხრით შობლების დაუდგეობის გამო მოსწავლეებს აქო ცუდი ბინა და უკარგისა სს-მელ-საჭმელი, რისგანაც წარმოსდგება მათი ხშირი ავად-ყოფობა და სწავლისაგან მოდგენა. ამ სასწავლებლის ინსპექტორის ანგარიშით მოწიფეთა წლის განმავლობაში 11,100 გარკვეულად დატკლავან. ამ რიცხვითგან 3,787-ს ციგებ-ცხვლების გამო, 966-ს შურღლისა და წელების ავადყოფობის გამო, და 2727-ს ფესსაცმელის და ტანსაცმელის უჭონლობის გამო.

სასწავლებელს ენახეთ ქუთაისის სთავად-ზნაურო ბანკის შემწეობით და უხარკეთ ყოველს წელს 20,000 მანეთამდე. სასწავლებელს ჰყავს თავის სამხრეთგულთა, რომლის წევრებისგ ენახეთ ნუნ. ინსპექტორად ამ სასწავლებლისა არის ე. რ. უფიანა. ამის გარდა არი-სებთან 14 მასწავლებელი, 2 აღმზრდელი და 1 ექი-მა.

8) ძველი-სენაის სათავად-ზნაურო სასწავლებელი.

ეს სასწავლებელი არის ნაწილი ქუთაისის სთავად-ზნაურო სასწავლებლისა, არსებობს 1884 წლათგან და შესდგება ოთხის განყოფილებისაგან, სახეგარიშო წლის დამდეგს სასწავლებელში ირიცხებოდა 98 მოწიფე, ამ-თგან I-ს განყოფილებაში იყო—22, II-ში—19, III-ში—34 და IV-ში—23. წლის განმავლობაში მოავლდა 6 და კურსი დასრულა 19 მოწიფემ. ამ ცნარმეტოგან ქუთაისის სთავად-ზნაურო სასწავლებლის I-ს პროცენ-ზნაულს კლასში შევიდა—8, ქუთაისის კლასიკურის გი-მნაზიის 1-ს კლასში 2, სამეგრელის სასწავლო სასწავლებლის I-ს კლასში 1 და ფთიის საქალაქო სასწავლებელში 1. ამ ნაირად სულ 12 მოწიფე გადავიდა სსჯ სასწავლებელში. დანარჩენები ზოგა სიღარიბის გ-მთა და ზოგიც დად-წლოვანობას გამო შინ დარჩნ.

სახეგარიშო წელს ეს სასწავლებელი დასთავადიერა გამეობის წევრმა ექთიმე თაყაიშელმა. როგორც რე-ვიზორის ანგარიშითგან სსსს, სასწავლებელში სწავლას წესიერად ყოფილს დეკემბრული და მასწავლებელთგ სე-ნიდისიერად შეუსრულებოთ თაყანთა მოვალეობას. სწავ-ლასში წარმატების % ამ ნაირად გამოისაჯა: I-ს გან-ყოფილებაში—94%, II-ში—89%, III-ში—90%, IV-ში—79%. აჭრ სიღარიბე და დაუდგეობა შობ-ბლების მხრით არის მიზნა მოსწავლეთა ხშირის ავად-ყოფობისა და სწავლისაგან მოდგენისა. წლის გამო-

ლობაში მოწოდებები დაქველდნა 4540 გაკვეთილს.

როგორც მოგვსვენებთ წარსულის წლის ახერხობით, უგანთლებულისის სამკერლოს თავადის დანამართებით სენაის სასწავლებელთან აქედან სხელი, სხად უნდა მოთავსებულაიყენ ვურს-შესრულეული უმწავლებლები მუწრნობის შესასწავლად. ახლა ეს სხელი მხად არის, ხოლოდ მუწრნობის მასწავლებლის მოსაწვევად არ იყო დანისძიება. სასწავლებლის ზედამხედველის წინადადებით უკვლამასწავლებლები დათანხმდენ, რომ მეთაულურის მოვალეობა ეკისრნთ და მეთაულურის ვამაცირი განაგდით იმისთან კანის მოსაწვევად, რომელსაც პრეპტიკულად ეგოდინება მუწრნობას. ეს ახრა მოწონებულ იქნა მწრნობისა და ბანკის ზედამხედველის კომიტეტისაგან და მიენდო ზედამხედველს მუწრნობის მასწავლებელი ემოვნა.

ამ სასწავლებელსაც, ქუთაისის სასწავლებლისამებრ, ვინახეთ ქუთაისის სთავად-ახნაურო ბანკის შემწობით, რომელიც იძლევა უკვლ-წლიე 8000 მხეთამდე. მწრნობელობასაც ქუთაისის სთავად-ახნაურო სასწავლებლის სამწრნობელო უწყის. ზედამხედველად ამ სასწავლებლისა არის ს. გ. უიფიანა. იმის გარდა ირიცნება 4 მასწავლებელი და 1 აღმწრნეული, რომელიც კალაბასაც ასწავლის.

ამ ხაირად საანგარიშო წელს საზოგადოების სკოლათა რიცხვი ისევე ის დარბს, რაც წინა წლებში იყო.

ახლას სკოლების გამართვაში გამტეობის აზრთალებს მხედ დამოუკიდებელი მიზნა. საანგარიშო წელს გამტეობას უხდოდა გამტეობის სკოლა დილოში. ამ სკოლისთვის საჭირო საშუალებას აძლევს საზოგადოების პრეტენციული დანით ზანქანის ძე სარაქიშვილი. გამტეობამ ამ სკოლის გამართვის ნება-რთვა სთხოვა მთავრობას 1891 წლის 12 დეკანობისთვის და იმედოვ ქჭონდა, რომ 1892 წლის ანგარში გაჭხნინდა სკოლას დილოში. მაგრამ სკოლათა მთავრობამ ძლიან გააძნელა ნება-რთვის მოგება და იმდენი სსკა-და-სსკა მოთსოგნილება წამოუყენა გამტეობას, რომ საანგარიშო წელს ბოლოს გამტეობას არ ქჭონდა ვიდევ მიღებული განაწვევითი პასუხა.

III

სკოლებისა და კერძო პირების დახმარება

რამოდენადაც დონისძიება ნებას აძლევდა, საზოგადოების გამტეობამ საანგარიშო წელს აღმოუჩინა დანამარება გარეშე სკოლებს და კერძო პირებს: 1) ჭლათა კომიტეტის, რომელიც აგროებს ფულს დედათა ჭართულის სკოლის დასარსებლად, გამტეობამ მისცა ნაწილი თბილისში გამართულს ლიტერია-აღვგრის შემოსავლისა—459 მ., 2) გაუგზანა გურია-სამკერლოს სსკა-პრეზიო რჩევს სამწველო სკოლებში დასარსებლად 200 რალი „დედა-უნა“, ღირებული 66 მან. 3) შესწირს ქუთაისის საგვირგო სკოლას 12 მან. და 84 კ. წიგნები,

4) ტფილისის მეორე საკვიარო სკოლას 10 მან. და 50 კ. წიგნები, 5) გარეშვის ქართულს სტუდენტებს— 8 მ. და 20 კ. წიგნები, 6) ბეჟალ-სენაის ბიბლიოთეკას 46 მ. და 10 კაზ. წიგნები და 7) გადაიხდა განსვენებულის მოსე ნათამის ვაჟის შესანახად ტფილისის სათავადაზნაურო სკოლის წესისთანა—100 მ., სულ 702 მ. 64 კაზ.

IV

წიგნების ბეჭედი.

რადგან გამოცემა ვერ ასრულებს ახლის სკოლების გამართვას, ამიტომ სახანგარში წელს მან გადასწყვიტა განსაკუთრებული უურაღებმა მიეჭდა სხვა-და-სხვა შინაარსის ზეპირა წიგნების ბეჭედადისთვის სახალხო საკითხავად. ამისთანა წიგნაკების შემდეგსაღებისთვის დაადგინა ზრეძების მიცემა 25—50 მანეთამდე და კიდევ გამოაჩნდა გასეთში თავის დადგენილობა. ამის გარდა გამოცემაში სანამუშაოდ შეიძინა რამდენიმე რუსული წიგნაკი, რომელიც გადმოთარგმნასაღ ურსეკდა მსურველთ. განცხადების შემდეგ იეკეს წარმოდგენილნი რამდენიმე ხელნაწერნი. ამათგან სახანგარში წელს მხოლოდ ერთი აქნა მოწონებული და დაჯილდოებულია სუთის თემით. ეს არის გიორგი წერეთლის მოთხრობა—რუხი-ბეგელი.

სახანგარში წელს გამოცემაში გამოისდა შემდეგი წი-

გნები: 1) კრილოვის არაკები, თარგმნილნი ჯაკეი წერეთლის მიერ; 2) შექსპირის დრამები ოტლო, ჰამლეტი და მეფე ციმბელინი, გადმოკეთებულნი ს. ეიფანის მიერ; 3) შილეს თეო-გადისავლი ცხელის, 4) ბომლი ანუ რქულთა ლექსთა კრება, შუღ. ი. გოგებაშვილის მიერ; 5) რუხი ბეგელი გ. წერეთლის მოთხრობა; 6) დედა-ენა ი. გოგებაშვილის და 7) ბუნების კარი მასივე. კრილოვის არაკები გამოცემაში ირის წლის წინად შეიძინა მოარგმნელისაგან 300 მანეთად და უნდოდა მათი გამოცემა სახანგარში, მაგრამ ეს ვერ მოხერხდა და წელს უნახატებოდ დაბეჭდა—1200 ცალი. დაბეჭდაზე დაიხარჯა 108 მ. ცალი ღირს 30 კ. მეორე წიგნი—შექსპირის დრამები ოტლო, ჰამლეტი და მეფე ციმბელინი—დაბეჭდა ბინის ს. ეიფანის ხარჯით ამ ზირობით, რომ ამ წიგნის შემოსულის ნახევარი მას მიეცეს. ცალი ღირს 20 კ. მესამე წიგნი—შილეს თეო-გადისავლი დაბეჭდა 1200 ცალი და აკტორის ჭონორარით დაჯდა 100 მან., ცალი ღირს 15 კ. ბომლი დაბეჭდა 1277 ც. და ცალი დაჯდა აკტორის ჭონორარით 18 კ. სულ 229 მან. 86 კ. ცალი ღირს 30 კ. დედა-ენა და ბუნების კარი დაბეჭდა იმავე გვარად, როგორც წინად. დედა-ენა მეცხრე გამოცემა 18000 ცალი და მიეცა აკტორის ცალ-მა დასაბეჭდა ჭონორარით 20 კ. ანუ სულ 3600 მან. ცალი ღირს 30 კ. ბუნების კარი მეშვიდე გამოცემა 4000 ცალი და მიეცა შემდგენელს ცალში დასაბეჭდა ჭონორარით 50 კ. ანუ სულ 2000 მ. ცალი ღირს უდით

90 კ. (უფლოდ არ იქნა). რუხი მგელი დაბეჭდა 1200
გ. ჭკუტორის ზრემით დაჯდა 105 მ. 02 კ. გ. ღირს 15 კ.

ამას გარდა გამგობამ ივისრის განსვენებულის მი-
ხეილ უიფიანის ეპოქტორის შორეუ ნაწილის გამოცე-
მის ხარჯი—129 მან. (1179 ცალისა). ცალი ღირს 50 კ.

V

სახალხო ბიბლიოთეკა

სახალხო წიგნების ბეჭედისთან გამგობამ სჯა-
როდ სცნო სახალხო ბიბლიოთეკების დაარსებაც, რომ
იათვის ფასით შეეძლოს ხალხს წიგნების შოვნა სჯა-
თხვად, როგორც შინ, აგრეთვე თვით ბიბლიოთეკაში.
ჟურ-ჟურობით გამგობამ ეს აზრი გასაზრდელად ტუი-
ლისში, სადაც 1892 წლის თებერვლის 1 რიცხვითიდან და-
არსა სახალხო იათი ბიბლიოთეკა, რომლის მართვა გამ-
გობამ შინდო იათის წყრის ქ-ნს ანასტასია წერეთ-
ლისას. ამ ბიბლიოთეკიდან წიგნების შინ წამლება ისდის
თვეში 20 კ., მოწაფეები ისდინ 10 კ., ხოლო იქვე
შეითსველი დღეში 1 კ.

როგორც სხინ ბიბლიოთეკის გამგებელის ანგა-
რამითვან, საანგარიშო წლის უკანასკნელის სამის თვის
განმარებაში—თებერვში, მკათათვეში და მარამობის
თვეში—უოთხილად სულ შეითსველი წიგნების შინ წამლე-
ბა 37, წულათ 650 წიგნი. აქედან ბელებტრისტული
361, ისტორიული 38, სთავატრო ზესეები 40, ჟურ-
ნალება 84, რელიგიურები 30, სემეცნიარობე 80 და

ბიოგრაფიებე 17. თვით ბიბლიოთეკაში შეითსველი იყო
297. ორთა შუა რიცხვით დღეში 4.

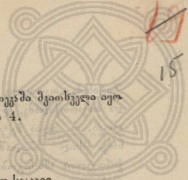
VI

საზოგადოების წიგნთ-საცავი

საზოგადოების წიგნთ-საცავისთვის საანგარიშო წე-
ლიწად მალან კარგი წელიწადი იყო. ამ წელს მის მიე-
მეტა წინა წლებშივე შემოწირული ბიბლიოთეკები თ. რ.
ერისთავისა და დ. ჩუბინაშვილისა. ერისთავის ბიბლი-
ოთეკა შეიკავს 569 ნომერს ქართულის წიგნებისას და
382 ნომერს რუსულისას და სხვა ენისას. ამათგან 19
ხელთ-ნაწერია, დანარჩენები სულ ნაბეჭდია. ჩუბინაშვი-
ლის ბიბლიოთეკა შეიკავს 350 წიგნს. ეს წიგნები გა-
რდა რამდენისამე სულ ქართულებია. ხელთ-ნაწერია 111,
დანარჩენი ნაბეჭდია. უკანასკნელთა შორის ბევრია წარ-
სულს საუკუნეში და ამ საუკუნის დანაწილში ნაბეჭდია.

ამ შემოწირულებათა შემდეგ უნდა მოეცინებოთ
თვალსაზრის შემოწირულებანი თ. გრიგოლ დავითას მის
ბურეელისა და თ. იასონ დავითის მის ციციშვილისა.

ამას გარდა წარსულის წლების მტკავსად არც ამ
წელიწადს დაჭკლებია წიგნთ-საცავს წერილ-წერილი შე-
მოწირულებანი სხვა-დასხვა ზნითგან. შემოწირულებანი
იქვე: თ. ილია გ. ჭკავუაძე, თ. იასე ანდრონიკაშვი-
ლის შემოწვიდრებანი, ვასილ სულხანიშვილი, ნ. ზ. მატე-
კარიანი, ნ. ი. მატკარიანი, ბანი ჟვარიშვილი, იაკ.

ქიჭინძე, თეოფილე ხუსკივაძე, ბ-ნები მიქლაიშვილი და თაყაიშვილიძე, დეკ. დ. ღამაშიძე, დ. სტ. ისარლოვი, თ. ილია ზეტრუს ძე ნავაშიძე, ბესარიონ ლომინაძე, ვასილ ბიბილაშვილი და წიგნების გამომცემელი ქართულთა ამხანაგობა, რომელც საზოგადოებას სწინაგს უოკულთვის ხუთ-ხუთს ცალს თავის გამომცემისს, ბიბლიოთეკისა და სკოლებისთვის.

ამ წინადად საზოგადოების ბიბლიოთეკა და დეუ იზრდება და დეუს ქართული წიგნები 2601 ნომერია, რუსულსა და უცხო ენასე—806. სამწესროა მხოლოდ ის გარემოება, რომ გამკობას ჯერ ვიდევერ გაუსორცელებია თავის აზრი, რომ ბიბლიოთეკისთვის ააშენონ შესაფერი სახლი. ამის მიხეზა, რასაკვირველია, საშუალების უჭონლობას.

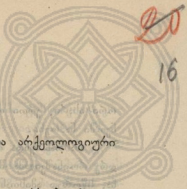
სახანარიშო წელს გამკობამ ბიბლიოთეკასე დასარვა: წიგნების და ხელთ-ნაწერების სასეიდლა 33 მ. 95 კ., შეფების გასაკეთებლად 61 მან. წუბინაშვილის ბიბლიოთეკის კატალოგის შესადგენად ზეტრუსერგში 160 მ., ამ ბიბლიოთეკის მისატანად 169 მ., 16 კ. ხელ 424 მან. 11 კ.

გამკობა სთხოვს საზოგადოებას, რომ ნება მისცეს საზოგადოების სახლით მადლობა შეუთვალდნ განსვენებულის წუბინაშვილის მუღლეს და შემკეადრეს-

VII

საზოგადოების ნუმინმატიკური და არქეოლოგიური კოლექციები.

წიგნებთან ერთად გამკობა აგრკობებს ძველს ფუღებს და სხვა ძველს ნაშუბს, რომელთაც არქეოლოგიური მნიშვნელობა აქვთ. ამ მსრითაც, რასაკვირველია, გამკობას ხელს უწუობენ კერძო პირები, რომელნიც სწინაგს საზოგადოებას როგორც ძველს ფუღებს ისე სხვა ნივთებს. სახანარიშო წელს შემოსწირეს საზოგადოებას: 1) თ. გრიგოლ დავითის ძემ გურიელში—ვერცხლის ფული (ამთში 1 კოლხიდური, სვასტაკად წოდებული, 1 ბიზანტიური, 1 ზოღონური, სხვაი გერმანული), 27 სხვა-და-სხვა შვაი ფული (ამთში ერთი ქართული ბაქარისა, 1 ზოღონური, 1 ინგლისური, 8 რუსული, 1 ბერძნული და დანარჩენი მუსულმანთ სახელმწიფოებისა); 10 სხვა-და-სხვა ეტრონი; 1 საომარი ცული ბრინჯაოსი, ნაზოხი მიწაში შდ. კინტრიშის პირზე ხუცუნის მხლობლად; 1 კრადოსანი (მიკიისა), ნაზოხი ცულთან ერთად; 1 ასრის ორბირანი წკერი; 1 ზატარა თისის ჭურჭელი (საცრემლე), ნაზოხი მიწაში გურიამში; 1 რეინის საომარი კეტი, გარდმოცემით, მურვან მურუს ნაჭონი. 2) გრ. ტატომვილმა 1 შვაი ფული ბერძნული; 3) კონდრატე ინასარიძემ 1 შვაი ფული ქართული, თეიმურაზ მუარისა. 4) ბესარიონ ნაყარბემ—

ორი ისარი, ერთი ორბიარანი, ერთი ცალბიარანი, სკანეთში ნახოვნი.

ამისთან უნდა მოვიხსენიოთ, რომ ბ-ნმა ალექსანდრე როინაშვილმა შემოგვიწირა ორი მშენიერი ეპიტრიონა, სწორედ ამისთანა არქეოლოგიურის ნიუთების დასწრებად, მტრამ წაგნთ-საგნვის სიეაწროვის გამო ამ ეპიტრიონებში აწუვია წიგნები. ნუმიზმატიკური და არქეოლოგიური ნიუთები კი ჟურ კადეკ ერთად არის მიწყობილი და არ არის დალაგებული წესიერად.

VIII

ლონისძიებანი საზოგადოებისა

როგორც უოკლეთვის, საანგარიშო წელსაც, გამოკებას უმთავრესი უფრადლება მიჭრეული ჭქონდა საზოგადოების ღონისძიების გამოღებებისათვის. სამწუხროდ, წვერებისაგან არ შემოღის იმდენი ფული, რამდენიც უნდა შემოდიოდეს. საანგარიშო წელს უკვლა წვერებს რომ შემოეტანათ თავიანთი გადასახადი ერთის წლის მანხ, საზოგადოებს უნდა შემოსულიდა 4456 მან. მარტო საწვერო ფული (2200 დამფუძნებულთაგან და 2256 ნამდვილთ წვერთაგან). ძალან შორს არის ამ ჟამითგან ნამდვილი ჟამი შემოტანილის საწვერო ფულისა, რომელიც უდრის 706 მანათს. ამიტომ გამოკება ცდილობდა სსჯა წყარობითგან მოკოპეების ღონისძიება. ასეთი წყარონი არიან კონტრატები, სპეკტალები, ღო-

ტრია-ალეგრები და სსჯ. ტფილისში გამართულის კონტრატოგან საზოგადოებს შემოუკვდა—691 მ.—90 კ., ტფილისშივე გამართულის ლოტრია-ალეგრიოგან—2500 მ. 63 კან. ბათუმში გამართულის ლატრია-ალეგრიოგან—735 მ. 83 კ. ბათუმშივე იჭუურის სკოლის მხრუჩელობის თაოსნობით გამართა კონტრეტი და წარმოდგენს, რომელთაც მოგენეს 193 მ. 60 კ.

ამას გარდა გამოკებას ხელი შეუწვეს თავიანთი შემოწირულობით კერძო ზირთაც: იმერეთის ეპისკოპოსმა გბრიელმა შემოგვიწირა 20 მ., გურია-სამეგრელოს ეპისკოპოსმა გრიგოლმა ხუთი მანხი (5 მ.), ბჭოში მცხოვრებმა ჭაროელებმა მოაგროვეს 100 მანხი და გამოკეც ზაენეს და სოსუმის მცხოვრებლებმა საზოგადოების სასარგებლოდ გამოართვეს წარმოდგენს და მის შემოსავლი 100 მ, და 5 კ. გამოკეც ზაენეს.

საზოგადოების ერთი თვალსაზრისა წყაროთაგანი არის წიგნების ეკჯრობა. საანგარიშო წელს წიგნის საკეთიანის წიგნების ეკადვიოთგან დაჯერნა წმინდა მოკება 812 მ. 16 კ., საკომისიოდ აღებულის წიგნების ეკადვიოთგან 358 მ. 52 კ., სულ 1170 მ. 68 კ.

XI

საგანგებო შემოწირულობანი.

საანგარიშო წელს „იკერიას“ რეაქციამ გამოსცინა საზოგადოებს შესახად და შესთფერად მოსახმარე-

ბლადის თანხა, რომელიც ამგანაკის რედაქციას ში გროკუდ-
ბოდა ჩუენის შწერლების სახელდებაზე საგანგებო ფონდის
დასაარსებლად—სულ 3145 მ. 06 კ. აქედან ბაქრადის
ფონდია—2227 მ. 92 კ., ბარათაშვილისა—432 მ.
24 კ., უახუვეისა—372 მ. 75 კ., დავითაშვილისა—
187 მ. 10 კ., გურიელისა—25 მ. გამოკვამ ამ ეს ფუ-
ლი მიიღო და შესანახად შეიტანა საგომერციო ბანკში.
შემდეგ შიაც გამოკვამ მიიღებს ამნაირს შემოწარულობას
და შეინახავს ხელუხლებლად.

X

სახვადოების შემოსავლოცნაველის
ანგარიში.

I კასის შემოსავლოცნაველად

1-ლ სექტემბრისთვის	
1891 წ. იყო	1078—71
1891 წ. სექტემბრისთვის	
1892 წ. სექტემბრისმდე	
შემავტა	<u>23550—45</u> 24,629—16
ამავე ხნის განმავლობაში	
კასის დაავლდა	<u>23,358—88</u>
1892 წ. 1-ლ სექტემ- ბრისთვის დარჩა	1270—28

18

II სახელდახელო ანგარიში.

1-ლ სექტემბრისთვის		
1891 წ. საგომერციო		
ბანკში იყო	942—29	
სახვადოში წლის განმა- ვლობაში შემავტა	6078—	
ზედ შეხვეწა %/100	<u>24—54</u>	7039—83
გამოტანილ იქნა წლის განმავლობაში		<u>6747—</u>
1-ლ სექტემბრისთვის		
1892 წ. არის		292—83

III საჩუქებლანის ქალაქების ანგარიში.

1-ლ სექტემბრისთვის		
1891 იყო: 19 ბაღეთა		
II შინაგანის სესხის №№		
10, 252 — 10, 262 ;		
46		
10, 264 — 10, 269 ;		
46		
6919 და 165	3800—	
6 24		
1 ბაღეთა I შინაგანის		
სესხის № 10,775	257—50	
11		

1 მომგებანი გირაუნობის ფურცელი სხელმწიფო სათავად-აზნაურო სადგოელ-მამულა ბანკის № 6309

219—50

17

3 ბილეთი I აღმოსავლეთის სესხის

300—

3 გირაუნობის ფურცელი ტფილისის სათავად-აზნაურო ბანკის

300— 4877—

მიემსტა კონკურსიის გამო 3 ობლიგაცია IV შინაგ. სესხის

285—
5162—

დაავლდა კონკურსიის გამო 3 ბილეთი I აღმოსავლ. სესხის

300—

1 სექტემბრისთვის 1892 წ. არის:

4862—

19 ბილეთი II შინაგანის სესხ №№ 10252 — 10262;

10264 — 10269;

6919 და 165
6 24

3800—

1 ბილეთი I შინაგანის სესხისა № 10,775

257—50

11

1 მომგებანი გირაუნობის ფურცელი სხელმწიფო სათავად-აზნაურო სადგოელ-მამულა ბანკის № 6309

219—50

17

3 გირაუნობის ფურცელი ტფილისის სათავად-აზნაურო ბანკის

300—

3 ბილეთი 4% IV შინაგანის სესხის

285 4862—

IV სარგებელი სარგებლიანის ქაღალდებისა

1 სექტემბრისთვის 1891 წ. იყო

61—92

ზედ შეემატა % საანგარიშო წელს

128—25 190—17

მიღებულა სარგებელი

115—26

1 სექტემბრისთვის 1892 წ. დარჩა მისაღები

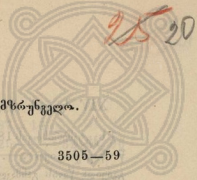
74—91

მიღებულია სკოლების ფული სსანგარიშო წელს:

ხელთუნისა	397	"
თონეთისა	300	"
წინარეხისა	476—80	"
ზემოსსენებულის ხარჯითგან ხეკნ წილად გუგუდა:		
ხელთუნისა სკოლისა	134—76	
თონეთისა	167—57	
წინარეხისა	164—93	1641—06
დაიწა სკოლებზე 1 სექტემბრისთვის 1892 წ.		2172—60
სასკლადობრ:		
ხელთუნისაზე	1549—40	
თონეთისაზე	600 — "	
წინარეხისაზე	23—20	2172—60

X ბათუმის სკოლის სამხრუნველო

იყო სამხრუნველოზე 1 სექტემბრისთვის 1891 წ.	115—20	
სამხრუნველოს ჭქონდა შე- მოსავალი	917—43	1032—63
მიღებულია სამხრუნველოსგან დახარჯულია ბათუმის სკო- ლაზე	917—43	
	115—20	1039—63

XI კაგაგის სკოლის სამხრუნველო.

აქეს 1 სექტემბრისთვის 1892 წ.	3505—59
--	---------

XII ჩვენა მართებო

ემართათ ჩვენა სხვა-და-სხვა შირებს 1 სექტემბრის- თვის 1891 წ.	457—06	
მიემატა სსანგარიშო წელს აქედგან დაგუბორუნდა	348—49	805—58
დაიწა სხვა-და-სხვა ზირე- ბზე 1 სექტემბრისთვის 1892 წ.	96—53	
		709—05

XIII წაგებებს ბუჭდვის ანგარიშო

წინად წაღებულია ჭქონ- დათ 1 სექტემბრისთვის 1891 წ.	410 — "	
მიეცათ კიდევ სსანგარიშო წელს და დაიხარჯა	3617—96	
კალად დაგუგულო (იხ. XV ანგარიშო).	2544—22	6572—18
სსანგარიშო წელის განმა- მავლობაში დაიბეჭდა წი- გნებო		6572—18

XIV ძველის წიგნების საბეჭდო ანგარიში.

1 სექტემბრისთვის 1891 წ. წიგნები იყო	3380 - 50	
გაიყიდა წლის განმავლობაში	46 - 90	
დარჩა წიგნები 1 სექტემბრისთვის 1892 წ.	3333 - 60	
იყიდა იყო 1 სექტემბრისთვის 1891 წ.	593 - 55	
მაქმტა წლის განმავლობაში გაიყიდა წიგნების	46 - 90	640 - 45
ზარალი იყო		54 -
დარჩა 1 სექტემბრისთვის 1891 წ.		586 - 45

XV სხვა-და-სხვა თანხს.

1 სექტემბრისთვის 1891 წ. იყო ქობულეთის სკოლის თანხს	311 - 10
საანგარიშო წელს შემოვიდა:	
თანხს ბაქრამის	2227 - 92
„ ბარათაშვილის	432 - 29

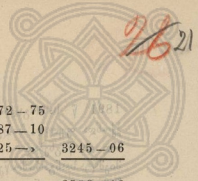
„ უახსებების	372 - 75	
„ დავითაშვილის	187 - 10	
„ გურიელის	25 -	3245 - 06
არის 1 სექტემბრისთვის 1892 წ.		3556 - 16

XVI ჩვენს გამართებს.

იყო ჩვენზე 1 სექტემბრისთვის 1891 წ.	1625 - 73	
მაქმტა:		
საკომისიოდ მიღებულის წიგნების რაც გაიყიდა წლის განმავლობაში და ბეჭდილის წიგნების და სხვა	2894 - 22	
საჭეთ-მწარმოებელს და მის თანაშემწეს 25% მოკუბითგან	292 - 67	6,535 - 84
მიეცა სხვა-და-სხვა ზირთ გურგუბს საკომისიო	2486 - 69	
დარჩა ჩვენზე 1 სექტემბრისთვის 1892 წ.	358 - 52	2,845 - 21
		3690 - 63

XVII ქონებს საზოგადოებისა.

1 სექტემბრისთვის

XV. წლიური მუშაობის აღ-

დახარჯვა:	მან.	კ.	მან.	კ.
სკოლების სკოლასე	134	76		
თარხთისსე	167	57		
წინარებისსე	164	93		
ბათუმისსე	2043	73		
გაგაუვისსე	84	74		
ჯამდარი საქმეთ-მწარმოებელს .	600	"		
მის თანაშემწეს	240	"		
კანცლარიის მსახურს	120	"		
ურაულს	24	"		
ნაუდიას წიგნები ბიბლიოთეკის-				
თვის	33	95		
დაზღვევა ბილეტებისა, ბიბლიო-				
თეკის და ძალახაის და ბი-				
ლეტების შესახვ	132	35		
შემკობა სხვა-და-სხვა ზეითა და				
დაწესებულებათა	271	82		
სახლხო ბიბლიოთეკა	30	"		
კატალოგი ჩუბინაშვილის ბიბ-				
ლიოთეკის	160	"		
მოტანა პეტრობურგითგან ამ ბიბ-				
ლიოთეკის	169	16		
დაბეჭდა წლიურის ანგარიშის,				
გათობა, წიგნების გაცხადის,				
საკანცლარიო სარჯი, შეფუ-				
ბი, ვიტრინები და სხვა	477	16	4854	17
შემოსავლითგან გადაჩნხილი მი-				
მეტა სხვაგვარების თანხას			774	64
			5628	81

განსჯლის ანგარიში.

შემოვიდა:	მან.	კ.	მან.	კ.
საწევრო ფული			706	"
ტფილისში და ბათუმში გამარ-				
თულას ალგერიოტგან	3236	46		
სოლო რომ გამოკვლოთ ამის				
რაც მიეცა ქალების კომიტეტს	459		2777	46
ტფილისში გამართულს კონ-				
გრეტოტგან და ბათუმში გა-				
მართულს წარმოდგენიოტგან			873	50
სხვა-და-სხვა შემოწირულობა			241	05
მოგება საკუთარის წიგნების გა-				
ვიდუოტგან	812	16		
საკომისიოდ მიღებულს წიგნ-				
ბის %	358	52	1170	68
სოლო რომ გამოკვლოთ ამის				
25% რომელიც ერგება მდი-				
უნას და მის თანაშემწეს	292	67	878	01
% სარგებლიანის ბილეტების				
და სხვადგხლო ანგარიშის			152	79
			5628	81

ბ ა ლ ა ნ ს ი 1 ს ე ქ ტ ე მ

აქტივი

	მან.	კ.	მან.	კ.
კასაში ნაღდს ფულად			1270	28
°/ო ქაღალდები	4862	"		
°/ო მათზე	74	91	4936	91
ბილეთი თ. მუსრანსკის			1000	"
შესანახად შეტანილი ფული			3100	"
სასულდახელა ანტარიშზე			292	83
წიგნება			10,980	64
აგენტებთან წიგნები			1918	17
სკოლებს მართებთ			2172	60
კაპიტალის სვოლის კომიტეტს ჰქვს			3505	59
სსკა და-სსკა შერთ მართებთ			709	05
			29886	07

თავმჯდომარე საზოგადოებისა და ვამ

თავმჯდომარის ამხანაგი

წევრი გამგეობისა

მლივანი

ბ რ ი ს ა თ ვ ი ს 1892 წ.

პასივი

	მან.	კ.	მან.	კ.
თაენა			18,719	23
მკელის წიგნების საბეჭდავი				
თანსა:				
წიგნებად	3333	60		
ნაღდად	586	45	3920	05
სსკა-და-სსკა თანსა			3556	16
სსკა-და-სსკა ზარებისა კუძარ-				
თებს			3690	63
			29,886	07

გეობისა თ. ა. გ. ჭავჭავაძე

ჭ. შრ. ვატკაშვილი

ნ. ცხეკაძე

ა. გოგუბანიძე

ს. წერეთლისა

ს. ჭავჭავაძე

ს. ტყეშელაშვილი

გ. იოსელიანი

ს. ფაქულიძე

ნ. მთავარულიძე

ქმ. თაყაიძე

დ. კარაიშვილი

Thurgauische

schweizerische Kantonal Bibliotheksgesellschaft

Basel

12. 10. 1896

Յի և թ և յ և ը

« Գիտացա Եւնտ Կիւնսեպտ շնչեկոյժուտ Կեցաբնտ »
Կոխ Տիքնա Կարձու Յի աճաճ 1893 Երև.

Յեղոյս Երասիակ Տիքնա Կարձ քանձեպու ոչ 94 ուրձա, շըձը,
Կրձոճ Երչեա Կըձ Կոյեղո Ի Շըձու. Ենքձ Կարձ շըձըձոյ Կրձ Յի
աճեկուչաճ 18936. Ե Տըձ Տիքնա քանձե 30 Երչե և Կարձ քանձե
Երձ 19 Կուչ և ոչ քո քոչքոյժուտ աճքձըձեձըձու.

աճքձըձուչա Տիքնա Շեձըձ Ենքոյձըձ Կեցա Երչեա ոչ շըձըձ շըձ-
եպու և չ քանձըձըձու Երչեա: ոչ Երձ ոչոյձ Եճ Ենքոյձըձ և Ե, ոչ
աճաճ Եճ Ենքոյձըձըձու և չ Երչեձը Տըձա Կ. Շեձըձե Եճ Երչե շըձ-
քոչքոյժուտ Երչեձը Կոչքոչ քոչ Եճ Երչ.

Եճ Կրձըձ Երչեաձու Կրձ Ենքոյձըձ Կըձ Կոխ Տիքնա
Կարձու.

Ենքոյձըձ Երչեաձըձ Կրձ քանձըձըձ Կրձ Տիքնա, Երչեձը քոչ Եճ
Ենքոյձըձուչա Երչեաձուչա. Տիքնա Ե Կոխ Կարձ Ենքոյձըձ Երչեաձը, Կրձ
քոչ քոչ Ենքոյձըձ Կրձ Երչեաձու և Կրձ քոչ Ենքոյձըձ Կըձ
Կըձ Կըձուտ Կըձըձ.

Եճ Ե քանձըձըձ Կըձուձ, Կըձ Կըձ Կըձըձըձը քոչ Կըձըձ, Ենք-
ոյձըձ Կըձ և քոչ քոչ քոչ Ենքոյձը և Ե Կըձըձըձըձ Կըձըձ Կըձըձըձըձ
Կըձըձըձըձ Ե Կըձ Կըձըձ, Կըձ Ենքոյձըձըձ Կըձըձըձ Ենքոյձըձ Կըձու-
ձ. Կըձ Շեձըձ Կըձըձըձ Կըձըձըձըձ Կըձըձըձ Կըձըձըձ. Ենքձ Կ-
քոչ Կըձ Կըձըձըձ քոչ Կըձըձըձ, Կըձըձ Կըձըձըձ Կըձըձըձըձ քոչ քոչ
Կըձըձըձ Կըձըձըձըձ.

Կըձըձ Եճ քոչ քոչ քոչ Կըձըձըձ Կըձըձըձ: քոչ քոչ Կըձըձ Կըձըձ քոչ քոչ-
քոչ Կըձըձըձըձ Կըձըձըձըձ Կըձըձըձըձըձ, Կըձըձ Ենք Շեձըձը Ե Կըձ
Կըձըձ Կըձըձըձըձըձ Կըձըձըձ Կըձ. քոչ քոչ և Կըձըձըձըձ քոչ Կըձ
քոչ և քոչ Կըձըձըձ, Կըձըձ Կըձ Կըձըձ քոչ քոչ քոչ և Կըձըձ
Կըձըձըձ քոչ քոչ. Կըձըձըձ քոչ Կըձըձըձ Կըձըձ Կըձըձըձըձըձ-
Ենքձ Կըձըձըձ քոչ, Կըձ Կըձըձըձըձ Կըձըձըձըձ Կըձըձըձ քոչ քոչ.
Եճ Կրձըձ Կըձըձըձըձ քոչ, քոչ Կըձըձըձըձ Կըձըձ, Կըձըձըձ
Կըձըձըձըձ Ենքոյձըձըձ Կըձըձըձըձըձ. Կըձըձըձըձ Կըձըձըձըձ Եճ քոչ.

Աշտուհար շրիտից

ժողովրդու Երևան քաղաքի քաղաքացիական իշխանությանը ներկայացված

Պատկեր- շուքու

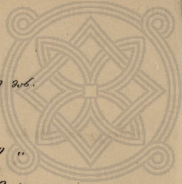
1892 թ. առաջին

Աշտուհար Պատկեր

1, Առաջինը իշխան	560 շտ.
2, Երկրորդը իշխան	300 "
3, Երրորդը իշխան	250 "
4, Կենտրոնական իշխան	500 "
5, Ընդհանուր-պատկերային իշխան	800 "
6, Ընդհանուր-պատկերային	2900 "
7, Զինված իշխան	300 "
8, Կենտրոնական իշխան շրիտից	800 "
9, Կենտրոնական իշխան շրիտից	300 "
10, Կենտրոնական անկախ իշխան	150 "
	<hr/>
	6660 "

Աշտուհար շրիտից

1, Երկրորդը իշխան	2300 "
2, Առաջինը իշխան	560 "
3, Երրորդը իշխան	450 "
4, Երկրորդը իշխան	460 "
5, Երրորդը իշխան	150 "
6, Երկրորդը իշխան	400 "
7, Կենտրոնական իշխան շրիտից	300 "
8, Կենտրոնական իշխան շրիտից	600 "
9, — ընդհանուր իշխան	240 "
10, — ընդհանուր իշխան	120 "

11, Երկրորդ կարգի քանակները	60 ան.
12, Բնակարանի քանակները, քանակները և քանակները, քանակները	
31 Բնակարանի քանակները	140 "
13, Բնակարանի քանակները	120 "
14, Բնակարանի քանակները և քանակները	200 "
15, 25% Բնակարանի քանակները և քանակները	
Բնակարանի քանակները և քանակները	275 "
16, Բնակարանի քանակները	285
	<hr/>
	6660 "

Երկրորդ կարգի քանակները 175 և 175

Երկրորդ կարգի քանակները

Բնակարան

1. Բնակարան
 2. Բնակարան
 3. Բնակարան
 4. Բնակարան
 5. Բնակարան
 6. Բնակարան
 7. Բնակարան
 8. Բնակարան

Բնակարանի քանակները

Ձեռնագրի

Կարգաւոր յաշիւակ

Ձեռնագրի

1891-1892 Վ. Յոսիման.

A 866 "nystr" 1885. 1-6, A 868
"nystr" 1885, A 870 "nystr" 1887.
A 1213 "bozn"; dy 202 job 1892.
jednotl. zbytky do toho vzhledu
byly vypracovány, jak je vidět
do zbytků. A 1675 vzhledem k
všechno zbytky vypracovány, d. d. j.
A 1676 vzhledem k zbytkům, zby-
tky vypracovány, A 864 "nystr" 1887. 4-4
A 869 "nystr" 1885, A 1677 zby-
tky jednotl. zbytky vypracovány, A 1678
zbytky jednotl. vypracovány
1884, A 1029 zbytky vypracovány,
zbytky A 869 "nystr" 1885,
byly tyto zbytky vypracovány
všechno zbytky vypracovány do zby-
tků. Vzhledem k zbytkům, zby-
tky jednotl. vypracovány, zby-
tky "konečné" vypracovány
všechno zbytky vypracovány
zbytky vypracovány vypracovány
zbytky A 139 vzhledem k zbytkům
všechno zbytky vypracovány
zbytky zbytky vypracovány, vzhledem k
zbytkům zbytky vypracovány (vzhledem k 1892/30)
zbytky zbytky vypracovány
zbytky zbytky vypracovány zbytky
zbytky zbytky vypracovány. Všechno
zbytky zbytky vypracovány vzhledem k
zbytkům zbytky vypracovány zbytky

40

In witness whereof, I have hereunto set my hand and seal
 at the City of New York, this 12th day of September, 1896.
 (Seal of the City of New York)

I hereby certify that the above is a true and correct copy
 of the original as the same appears from the records of the
 City of New York.

Mayor of the City of New York

By the undersigned, the City Clerk of the City of New York,
 in witness whereof, I have hereunto set my hand and seal
 at the City of New York, this 12th day of September, 1896.

City Clerk of the City of New York

43
44
43

1881

Erstveröffentlichung
1881

1. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

հայր Զմբիկի թեմապետի որդի Զ-
Եղի, հայրը կրթու էր, և
այս Զեղի դարձաւ երես-
տակ Գ. Բաշկու զարկուած
էր զարկուածը. Զորդու

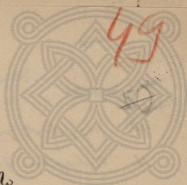
1887 թ.

Երկրորդ Զեղի Զեղի.

Մենք հարգով շնորհակալ ենք ձեր հարգած և սիրով ստացած խնամքի և հարգանքի հանդեպ:
Սրա համար հարկի մասին հարցազրույցի արդյունքները մենք հարգանքով ձեր հարցերը, հարգանքով
հարցազրույցի և ցանկերի և պայմանագրերի, հարցազրույցի և զԶ-ընթացի մեծ հարգանքով
արդյուն հարցազրույցի և ցանկերի, հարցազրույցի հարցազրույցի հարցազրույցի և ցանկերի
հարցազրույցի և ցանկերի խնամքով ստացված:

Մեր շնորհակալությունները:

Գ. Բաբայան
Ե. Բաբայան
Ս. Բաբայան

Լազիսայրու արևարկեցա Պրևադ-շտադրան

1891⁹¹/₉₂ ճ-ականգալ.

Լազիսայրու Պրևադ

1. Եղարկեմա Պրևադ	560 շտրոմ
2. Երեյոմա Պրևադ	300 "
3. Բրեմեյեմա Պրևադ	250 "
4. Կեղարկեմա Բրեմեյեմա	300 "
5. Կեղարկեմա	700 "
6. Կեղարկեմա Պրևադ	700 "
7. Կեղարկեմա - Կեղարկեմա	2200 "
8. Կեղարկեմա Պրևադ Կեղարկեմա	900 "
9. Կեղարկեմա Պրևադ Կեղարկեմա 2/3	500 "
10. Կեղարկեմա Կեղարկեմա անգալ	150 "
	6560 "

Լազիսայրու շտադրան

1. Կեղարկեմա Պրևադ անգալ	2100 "
2. Կեղարկեմա Պրևադ	560 "
3. Բրեմեյեմա	460 "
4. Երեյոմա	460 "
5. Կեղարկեմա	150 "
6. Կեղարկեմա Կեղարկեմա Կեղարկեմա	128 "
7. Կեղարկեմա Կեղարկեմա Կեղարկեմա	600 "
8. Կեղարկեմա անգալ	240 "
9. Կեղարկեմա Կեղարկեմա	190 "

10. Երկրորդական դասի ք. զեռույթ	100	Չեկոս
11. Առաջինական Բնակարանի Բնիկ	300	"
12. Բնակարանային Կառավարչություն	500	"
13. 25% Բնակարանային Կառավարչության Գործունեության անդամներ	950	"
14. Բնակարանային Կառավարչություն	300	"
15. Գործարարական Բնիկ	300	"
	6468	"

Առաջինական Կառավարչություն 25000

Առաջինական Կառավարչություն 6

Բնակարան

- 6. Գործարարական
- 7. Առաջինական
- 8. Երկրորդական
- 9. Կառավարչություն
- 10. Գործունեության անդամներ
- 11. Կառավարչություն
- 12. Կառավարչություն
- 13. Կառավարչություն

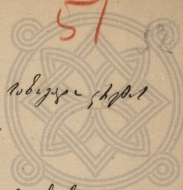
Handwritten text at the top, possibly a title or header, written in a cursive script.

Handwritten text below the title, including the date "18936. 24" and other illegible characters.

Handwritten text below the date, possibly a signature or a specific reference.

1. Handwritten text
2. Handwritten text
3. Handwritten text
4. Handwritten text
5. Handwritten text
6. Handwritten text
7. Handwritten text
8. Handwritten text
9. Handwritten text
10. Handwritten text

Handwritten header text in a cursive script, possibly indicating a date or location. The text is partially obscured by the seal.

- 1) ...
- 2) ...
- 3) ...
- 4) ...
- 5) ...
- 6) ...
- 7) ...
- 8) ...
- 9) ...

- 24. ...
- 25. ...
- 26. ...
- 27. ...
- 28. ...
- 29. ...
- 30. ...

- 10) ...
- 11) ...
- 12) ...
- 13) ...
- 14. ...
- 15) ...
- 16. ...
- 17) ...
- 18) ...
- 19) ...
- 20) ...
- 21) ...
- 22) ...
- 23) ...
- 24) ...
- 25) ...

- 14. Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ
- 15. Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք
- 16. Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք
- 17. Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ
- 18. Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք
- 19. Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք
- 20. Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք

Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ
 Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք
 Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք
 Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք
 Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք
 Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք
 Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք

21. Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք

Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ
 Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք
 Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք

22. Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք

Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ
 Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք
 Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք
 Գրեցանք զսուրբ Գրիգորի Գ Գրեցանք

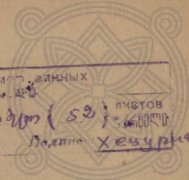
В этом деле прокуре рованнах
53 метра / перемещен при /

де. А. Сантуров

476. 600.
1909
1909
1909

1/2. 362.

делу проинформированных
 24/11 1956 Подпись Хезурма

ЦГИА
 ПРОВЕРЕН
 8/11 1962

Тематические картонки
 составлены
 1974 г. Подпись Л. Панжава

608 (52) 11/17 92